

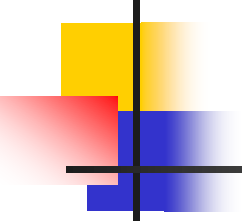
Zdravá škola

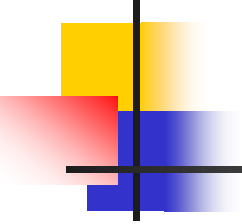
škola podporující zdraví

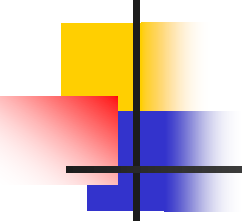

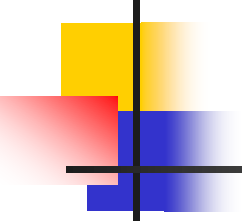
- Tři pilíře „Zdravé školy“:

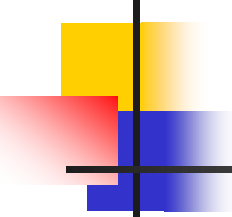
- Charakteristika principů „Zdravé školy“
- Srovnání východisek „Zdravé školy“ s koncepcí RVPZV
- Základní literatura k tématu

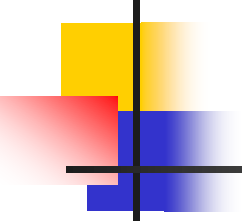
-
-
- Tato koncepce, která vstoupila do povědomí české pedagogické veřejnosti v rozmezí let 1991 – 1993 a jako jedna z alternativních edukačních možností prošla do současnosti určitým vývojem:
 - ztratila některé ze znaků výlučnosti,
 - modifikovala se do specifických modulů aplikovatelných na jednotlivých stupních školního vzdělání, včetně mateřské školy.
 - Podstatou projektu je vytvoření zdravého prostředí v našich školách a výchova dětí ke zdravým životním návykům a zdraví podporujícímu chování.

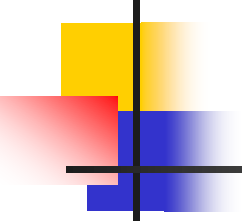
-
-
- Autoři projektu chápou školu „nejen jako místo pro vzdělávání, ale zároveň jako jedno z prostředí pro podporu zdraví a šíření myšlenek zdravého života. Smyslem vytvoření sítě zdravých škol je postupné naplňování vize, podle níž má každé dítě a každý mladý člověk v Evropě právo být vzděláván ve škole podporující zdraví“ (Svobodová, 2004, str. 72).

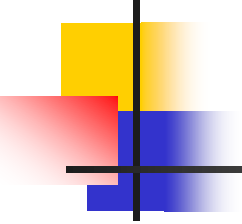
-
-
- Současná podoba projektu Zdravá škola se opírá o tři pilíře:
 - pohodu prostředí,
 - zdravé učení,
 - otevřené partnerství.

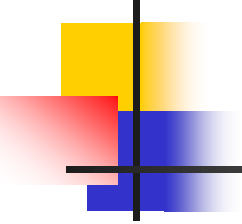
-
-
- Každé z těchto tří základních východisek je blíže konkretizováno prostřednictvím zásad, které specifikují stěžejní tendence v rámci těchto východisek:
 - Pohoda věcného prostředí (předpokládá, že prostředí školy, tříd a dalších učebních prostor školy má být vybaveno tak, aby splňovalo požadavky účelnosti, estetičnosti, bezpečí a hygieny a aby bylo přístupné, podnětné a funkční).

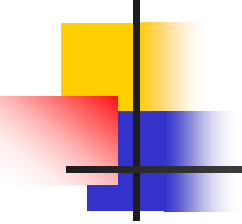
-
- Pohoda sociálního prostředí (spočívá v humanistických postojích jednoho k druhému, ve vytváření pozitivního klimatu školy, v podpoře otevřené komunikace a vstřícnosti, úcty, důvěry, snášenlivosti, trpělivosti a ochoty pomoci).
 - Pohoda organizačního prostředí (předpokládá, že organizace činnosti ve škole je v souladu s požadavky režimu dne, střídání práce a odpočinku, zdravé výživy a aktivního pohybu dětí a učitelů).
 - Smysluplnost (předpokládá praktickou využitelnost toho, co se děti naučí, změnu metod výchovně vzdělávací práce; při vyučování jsou respektovány zkušenosti dětí a jejich zájmy a je kladem důraz na autentické a prožitkové učení).
 - Možnost výběru, přiměřenost (předpokládá možnost zvládnout základní i rozšiřující učivo způsoby odpovídajícími typu inteligence a osobnosti žáka; učivo je přiměřené věku žáka a vyvážené z hlediska poměru rozumové, citové a sociální výchovy).

-
- Spoluúčast a spolupráce (předpokládá používání metod a forem výuky, které nabízejí využití demokratických principů, efektivní kooperace a spoluúčasti dětí, rozvíjení kontaktů s dalšími sociálními a odbornými partnery – rodiči, představiteli veřejné správy a zástupci dalších na výchově participujících institucí).
 - Motivující hodnocení (předpokládá dostatek údajů o tom, jak se žákům daří uskutečňovat vlastní rozvoj v podobě zpětné vazby, ocenění a podpory; vytvářením nekonkurenčního a nesoutěžního prostředí se snažit o posílení dětské sebedůvěry, samostatnosti, odpovědnosti a nezávislosti na vnější autoritě).

-
- Škola – model demokratického společenství (předpokládá změnu hierarchicky uspořádaných vztahů ve vztahy partnerské, které umožňují zážitek demokratického života nejdříve uvnitř, ale později také vně školy).
 - Škola jako kulturní a vzdělávací středisko obce (předpokládá otevření se navenek vůči veřejnosti včetně partnerského vztahu vůči podnikům, organizacím, službám a úřadům v lokálním (regionálním) rozsahu) (dále viz Svobodová, 2004, str. 75 – 79; Havlíková, 1998).

-
-
- Srovnání východisek „Zdravé školy“ s koncepcí RVPZV vede k závěru, že oba dokumenty směřují ke stejným cílům, ale každý se vyznačuje specifickou edukační strategií:
 - V projektu „Zdravá škola“ je zdraví ve své fyzické, psychické a sociální dimenzi deklarováno jako hlavní a dominantní cíl. Tato skutečnost se promítá ve výchovných i vzdělávacích aspektech celého projektu, přičemž výchovné (osobnostní a sociální rozvoj akcentující zřetele) zde mají prioritu.

-
-
- RVPZV je programem komplexnějším a ucelenějším (ve smyslu vyváženosti vzdělávacích a výchovných dimenzí). RVPZV je celostátně realizovaný edukační program s legislativně a institucionálně zabezpečenou podporou.
 - Projekt „Zdravá škola“, který byl v době svého vzniku přijímán spíše jako jedna z alternativních edukačních možností, v mnohém inspiroval tvůrce RVPZV a dalších rámcových vzdělávacích programů.

-
-
- Problematika zdravého rozvoje žáka se prolíná v RVPZV v jeho kurikulárním zakotvení, klíčových kompetencích, vzdělávacích oblastech, průřezových tématech a v dalších doprovodných edukačních prostředcích tohoto koncepčního východiska pro reformu českého základního školství.
 - V obou těchto dokumentech („Zdravá škola“ a RVPZV) se promítá globální strategie Světové zdravotnické organizace (World health organization), která pod názvem Zdraví 21 (Health 21) deklarovala dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva (dále viz Holčík, 2004).

Literatura:

- HAVLÍNOVÁ, M. a.j. Program podpory zdraví ve škole. Praha: Portál, 1998.
- SVOBODOVÁ, J. Projekt Zdravá škola – škola podporující zdraví. In Střelec, S. (ed.) Studie z teorie a metodiky výchovy I. Brno: MSD, spol. s r.o., 2004, s. 70 – 81.
- HOLČÍK, J. Základ evropské zdravotní politiky a výchovy ke zdraví. In Řehulka, E., Řehulková, O. Učitelé a zdraví 6. Brno: Nakl. Pavel Křepelka, 2004. ISBN 80-902653-9-4.